

DECIZIE

06 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței,
JudecătoriSvetlana Filincova,
Iurie Bejenaru, Maria Ghervas

Examinând recursul declarat de către Brailean Tudor,

În cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL nr. 17 către Brailean Tudor, intervenient accesoriu SA „Termoelectrica”, cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională înaintată de Brailean Tudor către ÎMGFL nr. 17, cu privire la obligarea recalculării plății pentru consumul energiei termice,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2017, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Direcția de Poliție a mun. Chișinău, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 23 ianuarie 2017,

c o n s t a t ă :

La data de 14 decembrie 2012, reclamantul ÎMGFL nr. 17 s-a adresat în instanța le judecată cu cerere către Brailean Tudor, intervenient accesoriu SA „Termoelectrica”, solicitând încasarea din contul ultimului a datoriei în sumă de 7 500 lei, precum și a taxei le stat în sumă de 270 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 02 aprilie 2013, cererea de chemare în judecată înaintată de ÎMGFL nr. 17 a fost admisă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2013, a fost admis apelul declarat de Brailean Tudor, casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 02 aprilie 2013 și remisă cauza spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

În cadrul examinării cauzei, pârâtul Brailean Tudor a înaintat o cerere reconvențională către ÎMGFL nr. 17, solicitând obligarea acestuia de a efectua recalcularea (reducerea) plăților pentru livrarea energiei termice pentru perioada 2010-2014.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 06 aprilie 2015, cererea de chemare în judecată înaintată de ÎMGFL nr. 17 a fost admisă, iar cererea reconvențională înaintată de Brailean Tudor a fost scoasă de pe rol, din motivul nerespectării procedurii de soluționare a pricinii pe cale extrajudiciară.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015, a fost admis apelul declarat de Brailean Tudor, casată hotărârea instanței de fond și restituită cauza spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 07 aprilie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de ÎMGFL nr. 17 a fost admisă, iar cererea

reconvențională înaintată de Brailean Tudor a fost respinsă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Brailean Tudor, comunicându-i despre necesitatea achitării taxei de stat în mărime de 202,5 lei și acordând termen până la data de 15 februarie 2017.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2017, a fost restituită cererea de apel depusă de Brailean Tudor.

La data de 16 octombrie 2017, Brailean Tudor a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2017, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare.

În susținerea recursului declarat a menționat că, nu a fost înștiințat în modul prevăzut de lege despre ședințele de judecată, nu i-a fost comunicată încheierea instanței de apel prin care nu a fost dat curs cererii de apel.

A mai menționat că, instanța de apel nu s-a expus la solicitarea de amânare a achitării taxei de stat, inclusă în cererea de apel nemotivată.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Brailean Tudor, urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În speță, se constată că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Brailean Tudor, acordându-i-se termen până la data de 15 februarie 2017, pentru prezentarea dovezii achitării taxei de stat, iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2017, cererea de apel a fost restituită din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței.

La fel, Colegiul constată cu certitudine că Brailean Tudor cunoștea atât despre termenul de judecată fixat de către instanța de apel, cât și despre obligația de a lichida neajunsurile depistate, fapt confirmat prin telefonograma anexată la materialele cauzei (vol. I, f.d. 237).

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Potrivit art. 16 al Codului de procedură civilă, hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sunt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

Conform art. 56 alin. (2) al Codului de procedură civilă, participanții la proces se bucură de drepturi procesuale egale și au obligații procesuale egale, cu unele

excepții stabilite de lege în dependență de poziția pe care o ocupă în proces. Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

În lumina prevederilor legale raportate la caz, Colegiul analizând legalitatea încheierii recurate constată că din momentul depunerii cererii de apel și până la restituirea acesteia (07.04.2016-14.09.2017), Brailean Tudor a avut toate posibilitățile reale și timp suficient de a înlătura neajunsurile stabilite de către instanța de apel.

În acest sens, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a achita taxa de stat stabilită prin lege, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale, precum și caracterul irevocabil al actului procedural prin care nu s-a dat curs cererii de apel, stabilit prin neatacarea acestuia, instituie prezumția recunoașterii legalității acestui act procedural și, în consecință, obligația de a se conforma cerințelor instanței de apel, denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

În contextul expus, Colegiul atestă că recurentul nu contestă legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2016, prin care s-a obligat ultimul să prezinte dovada achitării taxei de stat, prin urmare instanța de recurs nu se va expune referitor la alegațiile lui Brailean Tudor cu privire la faptul că cererea de apel nu se supune taxei de stat și cu privire la faptul nesoluționării cererii de amânare a achitării taxei de stat.

Mai mult, solicitarea amânării achitării taxei de stat a fost inclusă în cererea de apel nemotivată din 07 aprilie 2016, nefiind ulterior susținută în cererea de apel motivată din 28 aprilie 2016, instanța de apel nefiind în posibilitate să intuiască asupra oportunității menținerii acesteia de către apelantul-recurent.

Totodată, instanța de recurs consideră oportun de a menționa că, potrivit art. 102 alin. (6) al Codului de procedură civilă citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces. Dacă persoana nu locuiește la adresa comunicată instanței, citația sau înștiințarea poate fi trimisă la locul ei de muncă sau la locul unde se află.

Sub acest aspect se conchide că, apelantul-recurent Brailean Tudor a indicat expres adresa la care urmau să-i fie expediate actele de procedură, în caz de schimbare a locului aflării ultimul urma să fie înștiințată instanța, iar lipsa de bună credință a lui Brailean Tudor ce se atestă la speță prin faptul că de mai multe ori (vol. I, f.d. 193, 194, 209, 210, 211, 212, 221, 222, 230, 231, 236, 237) nu s-a adresat la oficiul poștal să-și ridice corespondența, instituie aplicabilitatea normelor legale ce prevăd consecințele negative ce intervin pentru neexecutarea obligației de achitare a taxei de stat stabilită de lege.

Articolul 6 §1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 §1 al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Potrivit practicii CtEDO (cauza Malahov c. Moldovei, hotărârea din 07 iunie 2007), restricția impusă accesului la o instanță judecătorească nu va fi compatibilă cu art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a

Libertăților Fundamentale, decât dacă aceasta nu urmărește un scop legitim și nu există o legătură proporțională dintre mijloacele utilizate și scopul legitim urmărit.

Cu toate acestea, „dreptul la un tribunal” nu este absolut și poate fi limitat, în timp ce, prin însăși natura sa reclamă reglementare din partea statului, care urmează a alege mijloacele pe care le va folosi în acest scop. Și, întrucât, scopul stabilirii a unei taxe pecuniare pentru adresarea în instanțele judecătorești sunt îndreptate în interesul bunei administrări a justiției, acesta poate justifica impunerea unei restricții financiare a accesului persoanei la un „tribunal”. (cauza Tolstoy – Miloslavsky c. Regatului Unit, hotărârea din 13 iulie 1995).

Aplicând normele legale invocate mai sus și jurisprudența CEDO la speță, Colegiul remarcă ca fiind indubitabilă obligația apelantului de a înlătura în termenul stabilit neajunsurile depistate de instanța de apel, această obligație fiind stabilită de Lege și urmărind scopul unei bune administrări a justiției în R. Moldova.

Mai mult, principiul disponibilității participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale, este afectat în pricină în condițiile în care pe parcursul unei perioade îndelungate menționate mai sus, apelantul cunoscând despre obligativitatea prezentării dovezii achitării taxei de stat, obligație ce aparține acesteia potrivit Legii procedurale și în lipsa intervenției instanței de apel, nu a prezentat înscrisurile respective nici la declararea recursului.

În altă ordine de idei, însă în același context, contestarea cu recurs a încheierii de restituire a cererii de apel nu degrevează recurentul-apelant, în cazul în care recursul ar fi admis, să înlătore neajunsurile și să prezinte dovada achitării taxei de stat, iar neefectuarea acestor acțiuni denotă caracterul de rea-credință a părții care urmărește scopul tergiversării examinării cauzei.

Mai mult ca atât, Colegiul atenționează pe Brailean Tudor că procesul de emiteră a actelor de procedură ale instanțelor naționale este transparent, în acest sens, instanța de apel sesizată plasează pe site-ul oficial data, locul și ora ședinței, și soluțiile adoptate la caz, iar apelantul-recurent, prin prisma principiului bunei credințe, urma să monitorizeze cursul judecării cauzei.

Din acest punct de vedere, cu toate că încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2016 nu a fost plasată în internet, în Agenda ședințelor instanței de apel fiind specificat rezultatele ședinței din 23 noiembrie 2016 și anume faptul că cererii de apel depuse nu s-a dat curs, iar Brailean Tudor cunoscând cu certitudine despre neachitarea taxei de stat, despre modalitățile de monitorizare a cursului examinării cauzei, urma să se conducă de același principiu de bună credință și să se informeze de motivele ce au stat la baza emiterii actului procedural.

Luând în considerație cele indicate mai sus, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2017 urmează a fi respinsă cu menținerea încheierii recurate.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Brailean Tudor.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎMGFL nr. 17 către

Brailean Tudor, intervenient accesoriu SA „Termoelectrica”, cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională înaintată de Brailean Tudor către ÎMGFL nr. 17, cu privire la obligarea recalculării plății pentru consumul energiei termice.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Svetlana Filincova,

Judecători

Iurie Bejenaru,

Maria Ghervas

Copia corespunde originalului

Judecător

Svetlana Filincova